

POSTANOWIENIE

21 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 21 lutego 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J. S. i K. S.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie, ewentualnie o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 14 czerwca 2022 r., I ACa 1252/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 czerwca 2021 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie, w sprawie z powództwa J. S. i K. S. przeciwko Bankowi S.A. w W. o zapłatę i ustalenie, ewentualnie o zapłatę, zasądził od pozwanego na rzecz powodów 74 896,56 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 9 lipca 2020 r. i ustalił nieistnienie stosunku prawnego umowy kredytu mieszkaniowego [...] oraz orzekł o kosztach procesu.

Wyrokiem z 14 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach, orzekając na skutek apelacji pozwanego, oddalił apelację i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Skargę kasacyjną od wyroku wniósł pozwany bank, skarżąc wyrok w całości. W wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał jako podstawę przysądu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż jego zdaniem w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, które wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, mianowicie:

1. czy udostępnienie przez bank kwoty kredytu w dniu zawarcia umowy, po przeliczeniu kwoty kredytu wynikającej z umowy, na podstawie kursu znanego kredytobiorcy - wyklucza przyjęcie abuzywności klauzuli denominacyjnej dotyczącej wypłaty kredytu?;
2. czy o konstrukcji umowy kredytu denominowanego decyduje jedynie widniejąca w niej kwota kredytu wyrażona w walucie obcej a wypłata i spłata kredytu może odbywać się również w walucie PLN czy też ustalenie przez strony, że oprócz kwoty kredytu w walucie CHF umowa zawiera informację, że kwota w walucie CHF zostanie uruchomiona (tj. wypłacona) w walucie PLN, zmienia konstrukcję umowy kredytu denominowanego w inny rodzaj kredytu?;
3. czy z punktu widzenia celów art. 385¹ oraz art. 385² k.c. oraz celów Dyrektywy 93/13 prymat przyznać należy celowi w postaci przywrócenia równowagi kontraktowej, czy też sankcyjnemu charakterowi przepisów dotyczących ochrony konsumenckiej oznaczającemu osiągnięcie skutku zniechęcającego profesjonalnych kontrahentów, zawierających umowy z konsumentami do stosowania nieuczciwych postanowień umownych oraz czy realizacja celu sankcyjnego co do zasady oznaczać musi zawsze uznanie umowy za nieważną?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno służyć ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewnieniu jednolitości orzecznictwa sądowego w takich sprawach, w których

możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu prawa, mającej walor generalny i abstrakcyjny. W przepisach kodeksu postępowania cywilnego skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń, wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś do merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga, by przedstawione w niej zagadnienie prawne było istotne, co wyraża się w jego znaczeniu dla rozwoju prawa lub precedensowym charakterze. Chodzi więc o zagadnienie prawne, które będzie miało znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia konkretnej skargi kasacyjnej lecz także dla praktyki sądowej w ogólności. Dla wykazania takiej jego kwalifikacji skarżący powinien określić treść i zakres zagadnienia prawnego oraz przytoczyć wyczerpujące argumenty prawne, prowadzące do rozbieżnych ocen i wątpliwości związanych z rozumieniem, czy stosowaniem przepisów prawa, których zagadnienie dotyczy i wskazać, czy były one już przedmiotem wypowiedzi judykatury. Istotnym zagadnieniem prawnym – w rozumieniu tego unormowania – jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie, wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob.

postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Zagadnieniom prawnym, sformułowanym przez skarżącego, nie można przypisać takiej kwalifikacji. Analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że przedstawione problemy prawne, dotyczące umowy kredytu, stanowią zagadnienia nowe i dotychczas nierozwiązane. Obecnie jest wręcz przeciwnie, gdyż tożsame zagadnienia, jak sformułowane przez skarżącego, były już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, w szczególności w zakresie drugiego i trzeciego zagadnienia (zob. postanowienia: z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22, z 18 maja 2022 r., II CSKP 972/22, z 18 maja 2022 r., II CSKP 1030/22, z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22 oraz wyrok TSUE z 8 września 2022 r., C-80/21, C-81, C-82/21, Deutsche Bank Polska i Bank Millennium, oraz zawarte tam orzecznictwo).

Pierwsze zagadnienie natomiast w istocie stanowi polemikę z ustaleniami faktycznymi Sądu drugiej instancji i odzwierciedla stanowisko skarżącego w sprawie. Zmierza więc do obejścia zakazu, wyrażonego w art.398³ § 3 k.p.c., w myśl którego podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Mając na względzie powyższe argumenty Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

Sąd Najwyższy nie zasądził zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz powodów, gdyż odpowiedź na skargę kasacyjną (wniesiona przez r.pr. M. M. działającą z substytucji r.pr. W. B.) została zwrócona wobec braku dołączenia pełnomocnictwa upoważniającego r.pr. W. B. do działania przed Sądem Najwyższym w imieniu powodów (dołączone pełnomocnictwo dotyczyło sądów powszechnych) (art. 130^{1a} § 1 k.p.c.). W terminie tygodnia od zwrotu tego pisma

złożono jedynie kopię pełnomocnictwa dla r.pr. W. B. do reprezentacji powodów przed Sądem Najwyższym, uwierzytelnioną jednakże przez innego pełnomocnika substytucyjnego (r.pr. B. S.). Tym samym pełnomocnik substytucyjny r.pr. M. M. nie wykazała prawidłowo swojego umocowania do reprezentacji powodów przed Sądem Najwyższym.

[SOP]